

havde jeg dog ikke troet, at dette Spørgsmaal ſkulde komme frem, og i ethvert Fald haaber jeg, ſom ſagt, at det kan forebygges, at det kominter videre frem, derved, at jeg forſikrer, at de Herrer ikke volde mig den allerminde Ubehagelighed eller Vanffelighed, ved at De ſtemme imod Lovforſlaget; thi jeg anſer Stillingen ſom Miniſter for nok ſaa heldig, naar vi beholde Tilſtanden, ſom den er.

H. C. D. Müller: Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) citerede nogle Uttringer af en høit berømt eller maaffe ſnærvære berøgtet europæiſk Værd om Dverbygning og Underbygning. Jeg vilde gjerne ſpørge det ærede Medlem, om han tror, at denne beſjendte Værd var ført her til vort Land af Henſyn til Dverbygningen eller Underbygningen i aandelig Forſtand. Jeg tror, at det, der gjorde, at han kom her og gav det ærede Medlem Leilighed til at nævne dette Citat, var i Virkeligheden Forholdet med Dverbygningen; det forekom mig, at det ærede Medlem mente, at en Dverbygning havde ſlet ingen Betydning, naar den ikke havde med den høieſte Udvikling en Underbygning. Jeg tror derimod, at Underbygningen, hvormeget man end arbejder paa den, er ilde faren, naar der ingen Dverbygning er til at tage Regnſkyllet bort fra Hovedet paa det, der befinder ſig nedenunder. I den Henſeende anſer jeg Danmarks Videnskab for et overordentligt stærkt Overtag for dets Beſtaaen, jeg havde nær ſagt Vaaben til at opholde Danmark, meget stærkere end mange andre, ſom vi beſtræbe os for at ſkabe; og det er klart, at dengang da Danmark for et Par Aar ſiden i Videnskabens Navn kaldte paa de andre Værde, da hørte de det formedelſt den stærke Dverbygning. Wiſtnof er Bogt en ivrig Demokrat og har en ſtør Interesſe for Demokratiet Udvikling; men det var dog ikke det, der kaldte ham her til Danmark; han maa ſaa være en ſaa ſtør Demokrat, han være vil, ja man har jo ſagt, at han efter ſine naturhiſtoriske Inſtuelſer om Menneſkehedens Udvikling konſekvent maaſte tildele Ubehagene Menneſkerettigheder, han og mange Andre kom dog ikke hertil og vendte Europas Die imod Danmark af denne Grund.

Det, jeg nærmest vil urgere, er dette, at det er Landslivet, knyttet til Univerſitetet, der den ene Gang efter den anden fremfor meget Andet har henledet Opmærkſomheden paa Danmarks Betydning, det er Vidensſkaben, udgaaet fra Univerſitetetslivet. I den ſidſte Tid er der en anden Ting, nemlig Folkehøiſkolerne, der ogſaa har henledet Europas Opmærkſomhed paa det danſke Folk og vor Betydning, men man vil dog viſt ikke negte, at vore Høiſkoler Uprindelige fornemmelig er udgaaet fra Mænd med Univerſitetsdannelse; de ere blevne ſtøttede i deres forſte Begyndelse af Mænd med denne Dannelse. Fra Univerſitetetslivet er ſiden igjennem Seminarier, den polytekniske Læeanſtalt og andre Inſtitutioner Dannelsen trængt ud i alle Lag. Begyndelsen med Folkehøiſkolerne ſtete alſaa ved univerſitetsdannede Mænd, ligesom Seminarierne for en ſtør Del have været haarne af diſe. — Med Henſyn til det foreliggende Lovforſlag er jeg tilbøielig til at ſtille mig paa ſamme Standpunkt ſom det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti). Jeg ynder heller ikke dette Lovforſlag; men hvorfor er det da, at jeg dog vil ſtemme derfor? Fordi jeg erkjender, at diſe forſkjellige Ting ligge hinanden ſaa nær, at der ſtadigt ſker Dverførelſe fra det One til det Andet, og ſaa erkjender jeg, at ved ikke at vedtage dette Lovforſlag vil man ſkabe ligesom for den nuværende ſaaledes ogſaa for enhver kommende Rigsdag lange Forhandlinger om Ting, ſom egentlig blot ere Regnſkabspoſteringer. Man ſtaår og forhandler om at overføre fra Univerſitetet til Kommunitetet og fra Kommunitetet til Univerſitetet, ſom om det var et helt Principſpørgsmaal, medens det dog i Reglen er Regnſkabsſpørgsmaal, og derfor er det, at jeg, ſkjøndt jeg helſt vilde bevare de gamle Inſtituter, ſom de beſtaa, dog ſkal ſtemme for Forſlaget, ſom det foreligger.

J. M. Hansen: Jeg havde ikke troet at ſkulle tage Ordet angaaende denne Sag, da jeg ikke har haft Leilighed til ſom Udvælgſmedlem at kunne ſætte mig ſaa meget ind i den, ſom de ærede Medlemmer, der have været i Udvalget; men jeg har ikke kunnet